

4/2

HET EERSTE BOEKJE

(MET PLAATJES)

VOOR DE

LEES- EN SCHRIJFONDERWIJS

IN SCHOOL EN HUIS

DE

ZUID-AFRIKA

DOOR

C. J. VAN RIJN.

AMSTERDAM
H. J. VAN NELLE

SKb
372.412
VAN

HET EERSTE BOEKJE VOOR HET LEES- EN SCHRIJFONDERWIJS
IN SCHOOL EN HUIS EN ZUID-AFRIKA.

door

C.J. van Rijn

PRETORIA
MASKEW MILLER
1906

Van Onderwijzers en Ouders.

In dit Eerste Boekje worden geleerd de: *o, s, p, ee, n, e, t, aa, r, o, oo, g, i, m, k, ei, f, a, uu* en *oe*.

Merkt vooral, hoe *o, e* en *oe* worden geleerd: *o*, vorm van de mond, en kreet van de jongen, *e* geluid van 't schaap, *oe* van de koe.

Al de andere worden van woorden op 't *gehoor* geleerd.

Zo is een *klankmethode*:

U prate eerst een beetje over het prentje, b.v. *de os*. Zeg dan langzaam *os*, dan hoort het kind wel de twee-deeltjes *o* en *s*.

Bij *os* en *een* worden dadelik *twee* letters geleerd, verder overal maar één, en het volgende rust op het voorgaande.

De woordjes zijn alle zeer klein en beginnen de eerste 19 bladzijden met een *klinker*. Daarna pas komt een *medeklinker* vooraan.

Eerst op blz. 11 moet het kind zelf een woordje opbouwen.

De drie boekjes zijn het produkt van ernstige methodestudie en van persoonlijke ervaring bij 't eerste lees- en schrijffonderwijs.

Ze kunnen in één jaar doorgewerkt worden.

Ik heb overal de nieuwe spelling gebruikt.

Voor raadgevingen enz. houd ik me zeer aanbevolen.

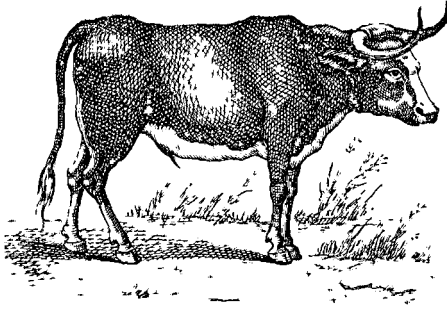
Moge door deze boekjes het geschreven Hollands zóó fris in de kindergeest komen, dat verder lezen en studeeren hun een behoefte en plezier wordt.

KAAPSTAD, Z. A. C. SCHOOL.

C. J. VAN RIJN.

Januarie 1906.

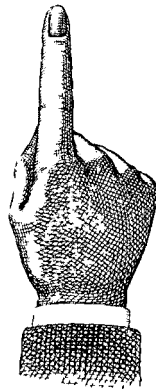
5

os

o

s

cen

ee

n

een os een os.
o s een n s o.

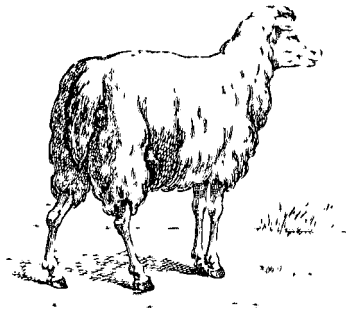

op een os

op

o p

een os op. op een os.
p ee s o p.

e

.ee

e

ee

e

een

en

een

en

een.

een

os

en

een

os.

ee

s

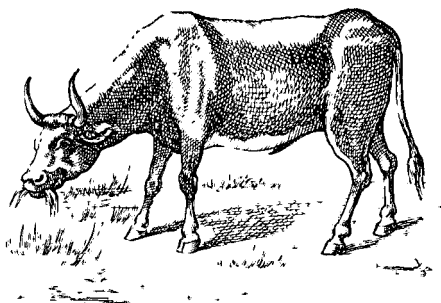
n

e

p

o

s

een os eet

eet

ee t

een os eet. eet een os.

ee t n ee e o

op, os en eet.

eet op os.

eet op.

aap

aa p

een aap op een os.

een os en een aap.

op een aap.

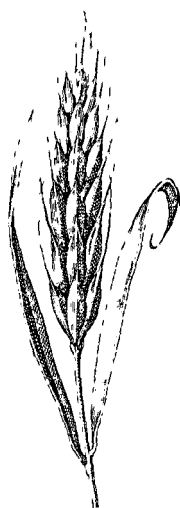
een aap eet en een os eet.

eet een aap.

eet op aap.

eet op os.

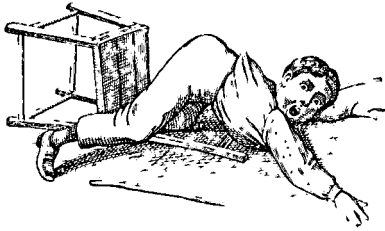
eet een os een aap op.

aar

aa r

een aar een aap een os.

O

oo

oo

oor

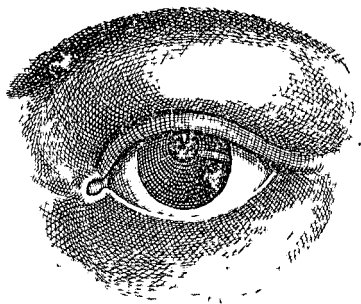
een oor

aar oor

oor aar

o een os.

een oor en een oor.

oog

oo g

een oog en een oor.

een aap eet, een os eet.

aar oor oog aap eet os.

aa n

aan

aan een oog. g n p

aan een aar. t r e

in

i n

in een aar, in een oor,

in een oog.

c r

er

er op, er in, er aan.

i s

is

er is een aap en een os.

er is een oor en een oog.

is aan in aar.

aap er is oor.

e g

eg.

een os en een eg.

op een eg.

aan een eg.

oo aa ee e o i

p r s n g t g

oog eg aar oor.

OOM

OO M

oom is er.

oom en een os en een eg.

oom eet.

oom, er is een aap.

oom eg aap aan in.

op oog oor aar eet.

een en oom om er.

een is om en een is op.
is er een om.

ik eet

ik

i k

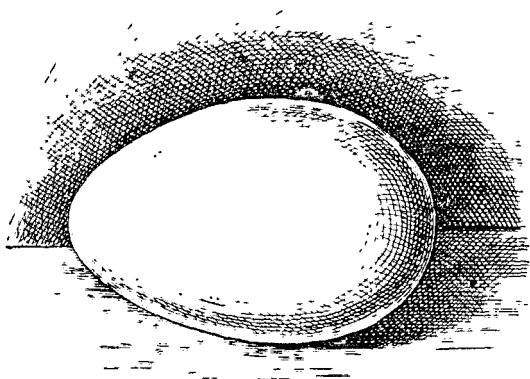
eet een aap ook.

ik eet en oom eet ook.

oom en ik om een os.

oom en ik, ook ik.

een aap en een os ook.

ei

oom eet een ei, ik ook.

een ei is op.

om een ei.

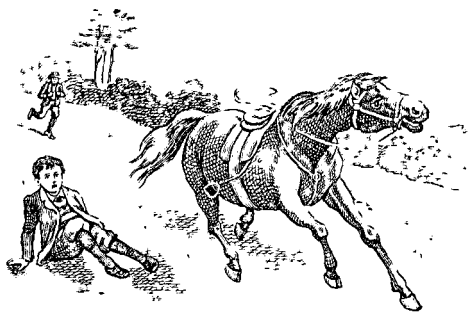
in een ei.

ei k

eik

een aap in een eik.

ik er ook in.

af

a f

er op en er af.

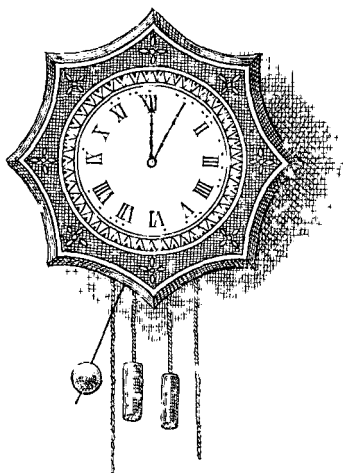
op een os en er af.

op en af.

o f

of

oom of ik, oor of oog.

een uur

uu r

ik eet om een uur.

om een uur eet ik

en oom ook.

uur aar oor er

oom om of af

aa ee uu ei a e i o

f g k m n p r s t

ROOS

R OO S

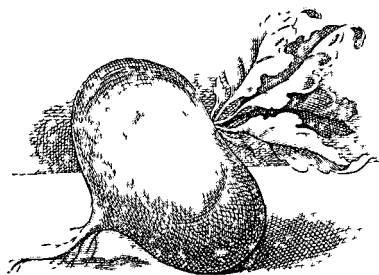
aan een roos.

een roos en een aar.

roos room rook

rook roos room

eet een aap een roos?

raap

r aap

ik eet een raap.

eet een aap een raap?

raak raaf raam

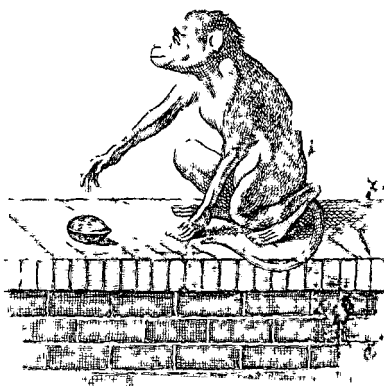
ik raak een aap.

een roos aan een raam.

raas raar raap

ik raas op een muur.

een aap eet een raap op.
 een raaf aan een raam.
 roos raam
 een roos aan een raam.
 een roos er af,
 en een er aan.

muur

een aap op een muur.
 een raaf ook er op.

t o m

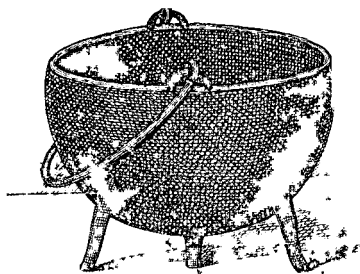
tom

tom eet een raap
een roos aan tom.

t o o m

toom

een toom is er aan.
er in en ' er om.

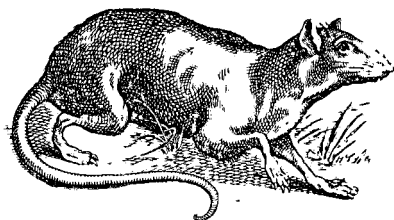

p o t

pot

in een pot.

een poot aan een pot.
een pot op een poot.
een poot is er af.

r o t

rot

een rot, een rot.

op een muur.

een rot eet een raap.

m aa r

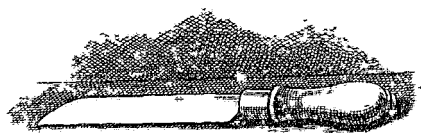
maar

oom er op maar ik er af.

ik eet maar een ei.

eet tom ook maar een ei?

tom at er maar een.

m e s

mes

m e t

met

met een mes, een roos er af.

m a n

man

oom, er is een man;

een man met een os.

ik eet een raap met een mes.

noot mes rook man maan

kan

k a n

er is maar een oor aan.

is er room in?

room in een kan, en

een ei in een pan.

een kan, een pan, een man.

is er maar een kan?

ik ken en ik kan.

k a t

kat

een kat eet een rot.

een kat in een raam.

k o p

kop

een kop aan een rot, aan

een aap en aan een os.

k o o p

koop

ik koop een os.

ik koop ook een toom.

k o o k

kook

ik kook een ei en eet
 er een om een uur.
 nog een ei? nog een noot?
 nog een kat met een rot.

p ee r

peer

ik eet nog een peer.
 mag ik er een?

t a k

tak

een tak er af.
 er is nog een peer aan.
 ik geef een peer aan oom.
 een aap at een peer op een tak.
 een roos aan een tak.

ik neem een roos en
geef er een aan tom.

een peer en een roos.

een roos in een kan.

een tak met een peer.

een kop en een oor.

een oor aan een kan.

een kop op een pop.

een kat en een rot.

een rot in een gat.

een gat in een muur.

oom gaat op reis.

mag ik saam gaan, oom?

gaat tom ook saam?

tom gaat met oom mee.

neef gaat ook op reis.

een kat gaat met een rot.

een noot of een peer?
 een roos of een noot?

een roos.

neen, koos, geen roos.

een noot.

mis, koos, een peer.

er is geen rot.

een pot is geen poot.

k a m

kam

er is maar een kam.
met een kam kam ik.

kom met oom mee.

kom maar mee.

room in een kan.

sap in een peer.

een rat is een rot.

een rat is geen kat.

een oog is geen oor.

een raaf is geen moor.

ik geef een roos,

ik neem een peer.

ik kom en ik koop,

ik kook en ik pook

met een pook.

ik mik en ik raak.

ik tik op een kan,

of op een raam.

ik eet en ik gaap,

een peer en een raap.

ik reik aan een noot,

ik neem er een, mag ik?

ik gaf een ei aan koos,

ik nam er ook een.

ik at en koos at.

een noot aan een tak,
 een tak met een noot,
 ik raak een noot, koos,
 een keer raak en een keer
 mis, is een noot er af.

toon, ik geef een noot aan tom.
 mag tom er een?

maar een noot, koos.
 ik eet een noot en tom ook.
 raak nog een noot, toon.

ik ken

een raap en een noot,
 een eg en een os,
 een pot en een poot,
 een roos en een peer,
 een kam en een kop.

ik ken ook

een *a* en een *o*,
 een *i* en een *e*,
 een *n* en een *m*,
 een *t* en een *f*,
 een *k* en een *p*,
 een *z* en een *s*.

ik neem, ik nam,
 ik eet, ik at,
 ik meet, ik mat,
 ik geef, ik gaf.

een aap op een tak.
 een man met een pak.
 een gat in een ton.
 een net om een tak.

tom, geef een mes.
 ik neem een noot en
 ook een peer.

is er nog een?

een oor aan een kan
 en pap in een pan.

een oor en een kin,
 een ton, een aap er in.

een pit in een peer,
 een peer aan een tak.

✓ ik mag op reis,
 op reis met oom,
 in een kar met een os
 en nog een.

oom en ik gaan naar oom
 toon en naar neef koos.

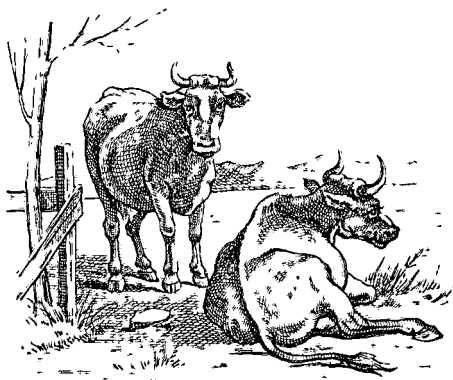
ik neem een pak mee,
 en nog een pot met room.
 neem ook een kaas mee, tom.
 om een uur gaan oom en ik.

ik reis met een oom
 en naar een oom.

ook	kook	rook
aan	maan	gaan
om	tom	kom
een	neen	geen
aap	raap	gaap
aar	maar	naar
in	kin	tin

koop	kop
toom	tom
poot	pot
maan	man
gaat	gat

raam	maar	man
neem	geef	noot
mis	koos	pot
raak	tom	mes

oe

een koe.

is er maar een koe?

neen, er is er nog een.

is er nog meer?

op, koe, op!

oe!

een koe is mak.

eet een koe ook een peer

of een raap?.

toe, toen, koe, koer.

roe, roet, soep, roep.

een koek in een pan.

is er ook een ei in?

mag ik een koek, oom?

neem er maar een, koos.

m aa

ma

ma, mag ik met oom mee gaan?

toe, ma.

neen, toon.

p aa

pa

ma en pa.

pa en oom gaan op reis,

ma gaat ook mee.

SCHRIJFCURSUS.

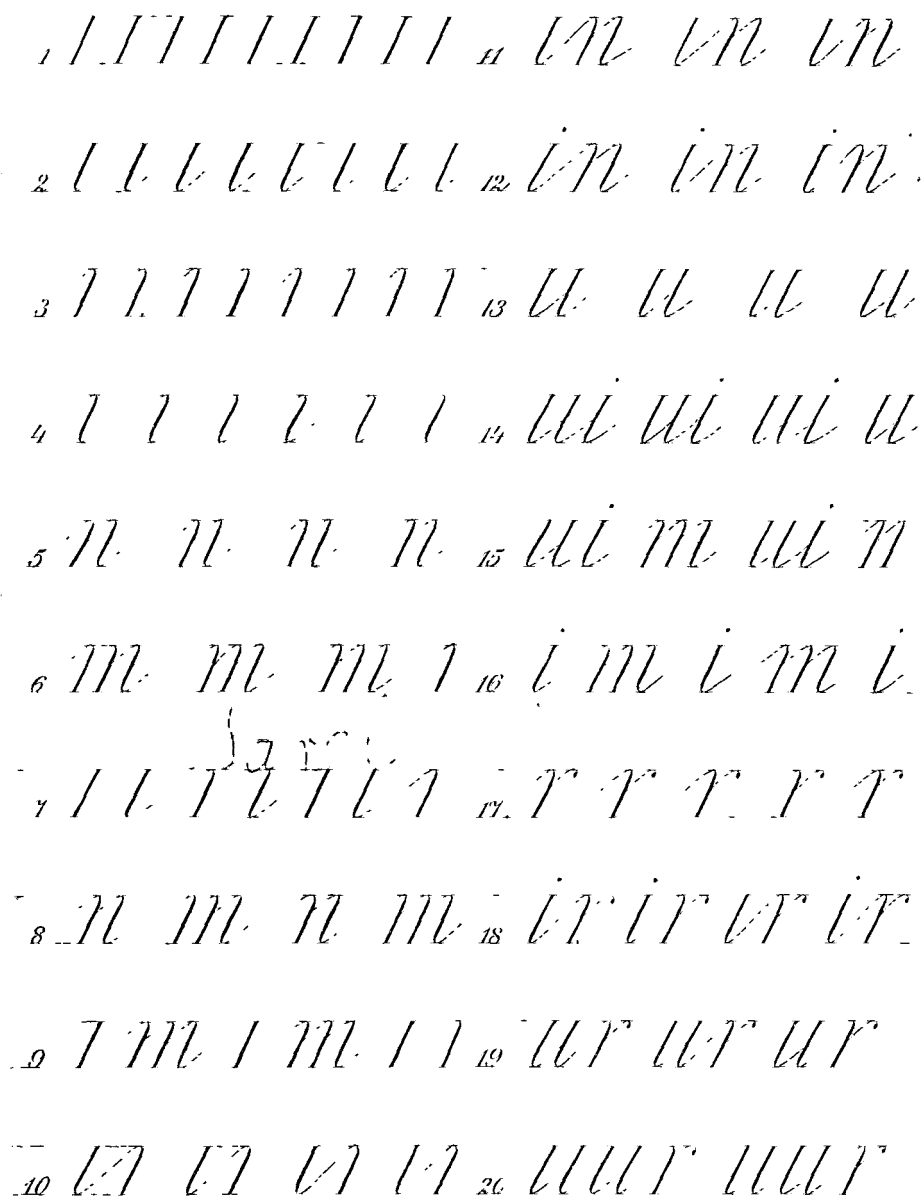
-- -- -- --

I.

In dit eerste gedeelte worden alleen de *kleine* letters geschreven; in het tweede de *onder-* en *boven*uithalen; in het derde de *hoofdletters*.

De oefeningen volgen elkaar regelmatig op; er is *zoo veel mogelijk* rekening gehouden met het *leesboek*. De onderwijzer kan onbekende woorden wel even zeggen: bij 't eerste schrijf-onderwijs is niet zozeer om de betekenis van het woord te doen als wel om het tekenen der lettervormen.

v. R.

1 *Uu Uu* 11 *Vv Vv*

2 *Mm Mm* 12 *Vv Vv*

3 *Tt Tt* 13 *Vv Vv*

4 *Tt Tt* 14 *Vv Vv*

5 *Tu Tu* 15 *Vv Vv*

6 *Tu Tu* 16 *Ww Ww*

7 *Uu Uu* 17 *Ww Ww*

8 *Nu Nu* 18 *Ww Ww*

9 *Tt Tt* 19 *Ww Ww*

10 *Vv Vv* 20 *Ww Ww*

- 1 C C C C C C C 11 VV VV VV VV
 2 CC CC CC CC 12 VVCT VVCT VV
 3 ON ON ON ON 13 WC WC WC V
 4 CHH CHH CHH 14 WOH WOH V
 5 COH COH CO 15 WCOH WCOH
 6 COHH COHH CC 16 VCOH VCOH V
 7 COT COT COT 17 CCI CCI CCI
 8 TCH TCH T 18 MCOI MCOI
 9 TCOH TCOH 19 l l l l l l l
 10 MCOI MCOI 20 ll ll ll ll

- 1 *ci ci ci ci ci* „ *vet vet vet*
 2 *cu cu cu cu* „ *vec vec vec*
 3 *ic ic ic ic i* „ *ecm ecm ecm*
 4 *ic ic ic ic i* „ *ec ec ec ec*
 5 *hec hec hec* „ *ec ec ec*
 6 *mc mc mc* „ *uc uc uc*
 7 *ec ec ec ec* „ *uc uc uc*
 8 *ec ec ec* „ *uc uc uc*
 9 *ec ec ec ec* „ *uc uc uc*
 10 *ec ec ec ec* „ *uc uc uc*

1 a a a a a a „ man man

2 an an ana 12 nam nam

3 ma ma ma 13 nat nat

4 ai ai ai ai 14 nat nat

5 aa aa aa a 15 nam nam

6 aan aan aa 16 nat nat n

7 at at at at 17 vat vat

8 aat aat aa 18 nat nat

9 na na na na 19 nat nat

10 va va va v 20 nat nat n

1. TUM TUM T' " NA LEN UUA
 2. TCEM TCEM. 12. LEN EI MA
 3. MOE MOE M 13. VAN VAN I
 4. OU OU OU O' 14. VAA VAA
 5. CUU CUU C 15. NEEM NEEM
 6. MCEU MCEU 16. MEEN MEEN
 7. TCUU TCUU 17. MAAN MA
 8. AU AU AU A 18. VET VET V
 9. AUU AUU A 19. VCUU VCUU
 10. NAUU NAUU 20. VTCUU VTCU

1 J J J J J J J J 11 T A S T A S T A S

2 I S I S I S I S 12 T C S T C S T C S

3 M I S M I S M I S 13 W A S W A S W A S

4 M I S M I S M 14 V A A S V A A S V

5 C S C S C S C S 15 T C C S T C C S T C

6 M C S M C S M 16 V I E S V I E S V I E S

7 C S C S C S C S 17 M U I S M U I S

8 M C S M C S M 18 M C C S M C C S V

9 A S A S A S A S 19 T C S T C S T C S

10 A A S A A S A A S 20 T C C S T C C S T C

- 1 UUS UUS UA 11 UUS UUS UI
 2 SI SI SI SI 12 S S S S S S
 3 SIEN SIEN S 13 SI SI SI SI
 4 SIET SIET SI 14 SIE SIE SIE
 5 SAN SAN S 15 SIN SIN SIN
 6 SAM SAM 16 SEN SEN S
 7 SIS SIS SIS 17 SCO SCO SC
 8 SOES SOES SO 18 SON SON SC
 9 MOES MOES 19 SOON SOON
 10 SOM SOM S 20 SOEN SOEN

ST. LOUIS, MO. EN STEENDRUKKERIJ
V. ELLERREY & CO.